

Tillæg nr. 2 til MILJØGODKENDELSE

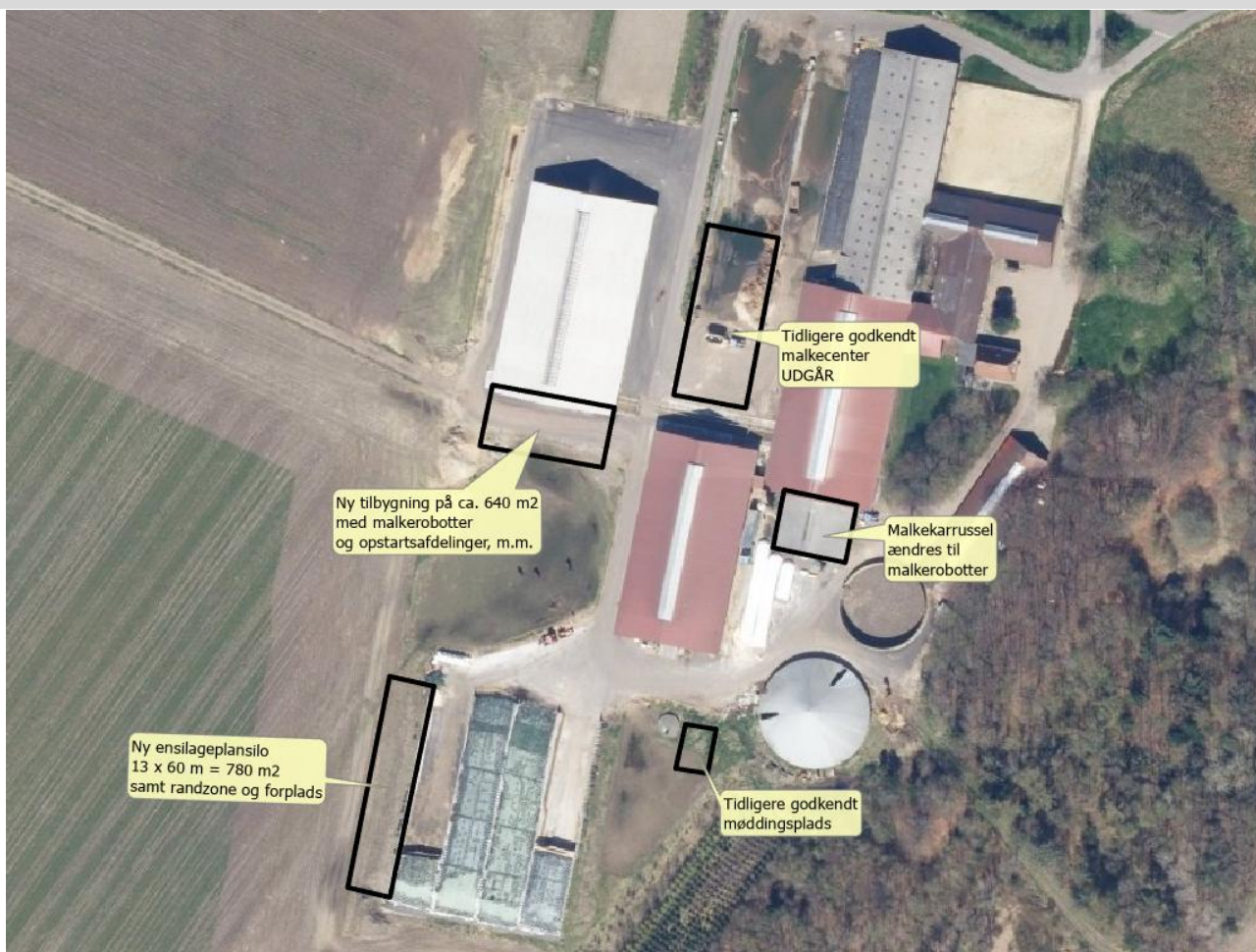
af
kvægbruget på
Isbjerg Møllevej 115
6800 Varde

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr.
1065 af 21. august 2025
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt 27. august 2026

Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 9449794

Sagsnr. GEO-2026-05783

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER	9
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	9
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	9
4.6	LUGT	10
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	10
4.8	STØV	11
4.9	SKADEDYR	11
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	11
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	11
4.12	LYS	11
4.13	EGENKONTROL	12
4.14	UHELD OG RISICI	12
4.15	OPHØR	12
5	KLAGEVEJLEDNING	13
6	OFFENTLIGGØRELSE	14
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
7.1	BELIGGENHED	15
7.2	AFSTANDSKRAV	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	15
7.4	SAMDRIFT	17
7.5	BIAKTIVITETER	17
7.6	INDRETNING	17
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	19
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI, SAMT KLIMA	20
7.9	AFFALD	20
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	20
7.11	HUSDYRGØDNING – PRODUKTION OG OPBEVARING	21
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	21
7.13	LUGT	23
7.14	STØJ OG RYSTELSER	24
7.15	STØV	24
7.16	SKADEDYR	24
7.17	DØDE DYR	24
7.18	LYS	24
7.19	TIL- OG FRAKØRSEL	24
7.20	SPILDEVAND	24
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	26
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	26

7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	30
7.24	BAT – AMMONIAK	31
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	32
8	EGENKONTROL	33
9	ALTERNATIVE MULIGHEDER	33
10	BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED	33
11	NABO- / PARTSHØRING	33
12	SAMLET VURDERING	33
	BILAG 1 – TEGNINGER AF ANSØGTE STALDÆNDRINGER	34
	BILAG 2 – FÆRDIGMELDINGSSKEMA	35

1 Indledning

Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Isbjerg Møllevej 115, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i nabo- / partshøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: KDS, GST, GeoDanmark, Hexagon og Varde Kommune.

2 Baggrund for tillæg til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Joris Van den Berg, Isbjerg Møllevvej 115, 6800 Varde, tlf. 2233 4518, email: isbjerg115@hotmail.com
Kontaktperson:	Samme
Husdyrbrugets navn og adresse:	Isbjerg Møllevvej 115, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	Isbjergmølle, Varde Jorder 1a, m.fl.
Virksomhedens art:	Malkekvægbrug
BFE-nummer:	7869345
CHR-nummer:	42564
CVR-nummer:	39988682
Konsulent:	Karen V. Thomasen, SAGRO I/S, kvt@sagro.dk , tlf. 9629 6932
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 266913, version 1, indsendt den 4. august 2026
Udkast i nabohearing:	10. august 2026
Godkendelsesdato:	27. august 2026

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget på Isbjerg Møllevvej 115, 6800 Varde fik den 31. juli 2020 en §16a-miljøgodkendelse (MGK2020).

Den 9. maj 2022 traf Varde Kommune afgørelse om at et plansiloområde kan placeres lidt anderledes end tidligere godkendt, uden at det udløser krav om tillæg til miljøgodkendelse.

19. maj 2025 fik Isbjerg Møllevvej 115 i tillæg nr. 1 til MGK2020 (T1 til MGK2020) lov til at udvide produktionen i form af byggeri af ny stald samt nyt malkecenter.

27. januar 2026 har Isbjerg Møllevvej 115 anmeldt en ny ensilageplansilo. Der er endnu ikke truffet afgørelse i denne sag. Ensilageplansiloen medtages derfor i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Joris Van den Berg har nu søgt om tillæg nr. 2 til MGK2020 på baggrund af et ønske om at udvide den nye stald med 2 områder for nykælvere samt etablere malkeroboter i forbindelse med både en eksisterende ældre stald og den nyeste stald.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 4. august 2026.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Isbjerg Møllevej 115, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

I forhold til det, som blev godkendt i T1 til MGK2020, udgår det nye malkecenter (bygning 15) med opsamlingsplads. I stedet etableres der malkerobotter i en del af det område, hvor der nu er malkekarussel (bygning 8), ligesom ny stald udvides med ca. 640 m² mod syd (bygning 14-1), hvor der etableres malkerobotter og to nye områder til nykælvere. For bygningernes placering se figur 2.

27. januar 2026 har Isbjerg Møllevej 115 anmeldt en ny ensilageplansilo. Der er endnu ikke truffet afgørelse i denne sag. Ensilageplansiloen medtages derfor som en del af dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse.

Den øvrige produktion fortsætter uændret.

Der søges om produktionsarealer som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 2 og 3.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

I forbindelse udarbejdelse af dette tillæg til miljøgodkendelse er vilkårene fra tidligere miljøgodkendelser blevet gennemgået og revideret. Nedenstående vilkår er de vilkår, som samlet set gælder fremadrettet for husdyrbruget.

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 2 og 3.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af tillæg til MGK2020 skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Inden de nye bygninger opføres, skal der til Varde Kommune indsendes byggetegninger, som kan dokumentere at bygningerne overholder antal godkendte m² produktionsareal.

Ensilageplansilo

- d. Eksisterende og ny ensilageplansilo skal indrettes med afløb og randzone, som det fremgår af figur 4.
- e. Inden ensilageplansiloen opføres, skal du til Varde Kommune indsende:
 - Dokumentation for at ensilageplansiloens bund og sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning.
- f. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- g. Afløb og rørføring fra plansilo skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- h. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR.

Møddingsplads

- i. Senest 14 dage før etablering af møddingsplads skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at møddingspladsens bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
 - Målfaste tegninger af møddingspladsen med afløb og rørføring fra møddingspladsen til opbevaringsanlæg.
 - Dokumentation for at eventuel opsamlingsbeholder er udført af bestandige og tætte materialer, og er dimensioneret i forhold til kapaciteten.
- j. Senest 2 måneder efter at du har etableret møddingspladsen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- k. Afløb og rørføring fra møddingsplads skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- l. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af møddingsplads til BBR.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Nord for husdyrbruget skal eksisterende beplantning bevares, ligesom der skal bevares / etableres solitære træer langs indkørslen som det fremgår af figur 1. Træerne skal være etableret inden udgangen af 2020.
- d. Omkring ny plansilo skal der etableres solitære træer, som det fremgår af figur 1. Træerne skal være etableret senest udgangen af det år, hvor plansiloen etableres.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Teltoverdækning af gyllebeholder

- a. Eksisterende gyllebeholdere (bygning 6 og 7 på figur 2) skal overdækkes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- d. Senest 14 dage før etablering af teltoverdækning skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Højde på gylletank og teltdug
 - Dokumentation for styrke og tæthed af teltdugen (Myndighedssæt/byggeblad fra firmaet, der etablerer overdækningen)
 - Dokumentation for, at gylletankens bund og vægge kan modstå trykket fra teltdugen:
 - Beregning af centerforstærkning - herunder forudsætninger, beregning af maksimalt jordtryk samt kontrol af gennemlokning
 - Tankvægge – en beskrivelse af statisk virkemåde for tankkonstruktionen og en beskrivelse af, at belastningen fra overdækningen ikke vil virke til ugunst for tankkonstruktionen.
- e. Senest 2 måneder efter at du har etableret teltoverdækningen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

Fast drænet gulv

- f. I bygning 3 og bygning 14 og 14-1, skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.
- g. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- h. Gulvet skal være udført med ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i de to bygninger.
- i. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.
- j. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Der må ikke udledes overfladevand fra befæstede arealer til dræn/vandløb, med mindre der foreligger en tilladelse til det.
- b. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- c. Al overfladevandet fra møddingspladsen (bygning 17) skal ledes til gyllesystemet.
- d. Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- e. Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, der udsprinkles restvand på.
- f. Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller borer indendørs 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- g. Da opsamlingsbeholderen til restvand ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, i forhold til det godkendte ensilageplansiloanlæg, skal der være etableret en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- h. Overkant af opsamlingsbeholder/pumpebrønd til restvand skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.
- i. Der må ikke løbe tagvand ind på den eksisterende ensilageplads (bygning 9, se figur 2).
- j. Tagbrønde og brønde i øvrigt indendørs en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- k. Tagvand fra bygning 2 og 3, se figur 2 skal nedsives, som beskrevet i T1-MGK2010, se figur 5. Ønskes tagvandet bortledt på anden måde skal der forinden indhentes tilladelse til dette.
- l. Inden der udledes tagvand fra bygning 14 og 14-1, skal der enten foreligge en udledningstilladelse som omfatter alt tagvand fra husdyrbruget eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til udvidelsen af det samlede tagareal (mindst 3.640 m²).
- m. Senest 2 måneder efter at udledningstilladelsen er taget i brug, skal kloakmesterattest indsendes til Varde Kommune.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

Skrabere i bygning 3, 14 og 14-1

- a. Enhver form for driftsstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- b. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 2 dage.
- c. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Overdækning af gyllebeholdere

- d. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- e. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.14 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.15 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 24. september 2026.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 27. august 2026.

På Varde Kommunes vegne den 27. august 2026

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Karen V. Thomasen, SAGRO I/S, e-mail: kvt@sagro.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 Kbh.K, e-mail: info@rgo.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder beliggenhed.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt for de ansøgte udvidelser:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2025 samt andre udpegninger blevet gennemgået.

Dette tillæg til MGK2020 medfører ingen væsentlige ændringer i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder beliggenhed, landskab og kulturmiljø.

Vilkår om beplantning stillet i T1 til MGK2020 videreføres, se figur 1.

Figur 1. Vilkår til beplantning.

Varde Kommune vurderer at

- Nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2025 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye bygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Dette tillæg til MGK2020 medfører ingen væsentlige ændringer i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020, når det gælder samdrift.

Varde Kommune vurderer, at Isbjerg Møllevej 115 skal have sin egen selvstændige miljøgodkendelse.

7.5 Biaktiviteter

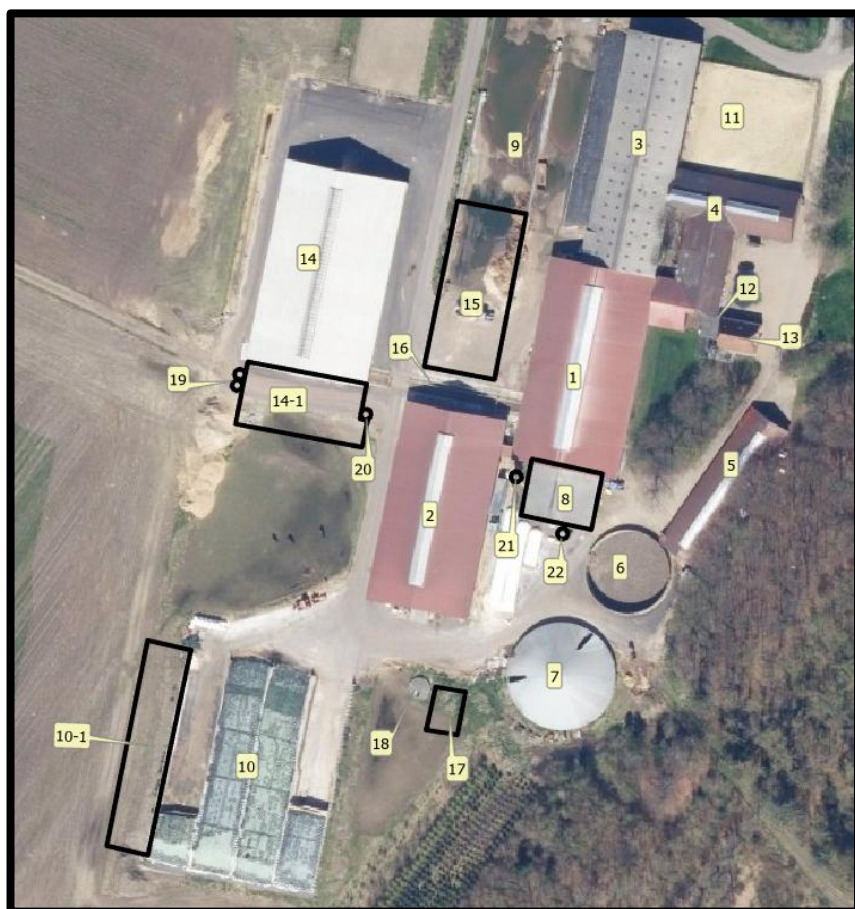
Dette tillæg til MGK2020 medfører ingen væsentlige ændringer i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020, når det gælder biaktiviteter.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 2.

I forhold til T1 til MGK2020 sker der følgende ændringer:

- bygning 15 udgår, og vil ikke blive realiseret
- i bygning 8 ombygges malkekarrussel til robotmalkning
- bygning 14 forlænges med afdeling med robotter og opstartsafdelinger for nykælvere (bygning 14-1). Hertil kommer teknikrum, fodersiloer og mælketank.
- Der etableres en ny ensilageplansilo (bygning 10-1)

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1 (fortsætter uændret)

Eksisterende sengestald med spalter. Foderbord og nakkebomsarealer indgår ikke i produktionsarealet.

8-års drift: 1.319 m², nudrift og ansøgt drift: 1.192 m² sengestald med spalter.

Bygning 2 (fortsætter uændret)

Eksisterende stald med dybstrøelse og lang ædeplads med spalter.

8-års drift: 1.293 m². Nudrift og ansøgt drift 1.252 m² dybstrøelse med lang ædeplads med spalter.

Bygning 3 (fortsætter uændret)

Eksisterende stald med fast drænet gulv. Foderbord og nakkebomsarealer indgår ikke i produktionsarealet.

8-års drift 628 m², nudrift og ansøgt drift: 582 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Bygning 4 (fortsætter uændret)

Eksisterende stald med dybstrøelsesbokse.

8-års drift: 368 m². Nudrift og ansøgt drift: 52 m² + 244 m² = i alt 296 m² dybstrøelse.

Bygning 5 (fortsætter uændret)

Eksisterende kalvestald med enkelt- og fællesbokse.

8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift: 191 m² dybstrøelse.

Bygning 6 (fortsætter uændret)

Eksisterende gyllebeholder på 1.800 m³ fra 1988. Gyllebeholderen bliver teltoverdækket.

Bygning 7 (fortsætter uændret)

Eksisterende gyllebeholder på 3.000 m³ fra 2006. Gyllebeholderen er teltoverdækket.

Bygning 8

Eksisterende malkestald med malkekarrussel. Her ændres en del af bygningen til malkerobotter. Se Bilag 1 for detaljer.

Ansøgt drift: 65 m² spalteareal i forbindelse med robotter.

Bygning 9 (fortsætter uændret)

Eksisterende plansilo med forplads. Overfladevand opsamles til gyllesystemet.

Bygning 10

Plansiloområde. Der blev i MGK2020 godkendt etablering af 4 stk. siloer á ca. 60 m x 14 m og en forplads mod nord på ca. 25 m x 56 m. Der er i dag etableret 4 stk. siloer på i alt ca. 3.940 m².

Der ønskes mulighed for at etablere en silo yderligere på 13 x 60 m² (**bygning 10-1**) = 780 m². Hertil kommer forplads mod nord og randbelægning mod syd.

Overfladevand opsamles og udsprinkles. Der er etableret en opsamlingstank ved siloen (bygning 18).

Bygning 11 (fortsætter uændret)

Eksisterende ridebane.

Bygning 12 (fortsætter uændret)

Garage

Bygning 13 (fortsætter uændret)

Stuehus

Bygning 14 (fortsætter uændret)

Ny løsdriftsstald med fast drænet gulv. Stalden er 2.000 m² med et produktionsareal på 1.335 m². Foderbord og nakkebomsareal indgår ikke i produktionsarealet.

Nudrift og ansøgt drift: 1.335 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Stalden forlænges med 18 m (**bygning 14-1**), svarende til 616 m². Her etableres malkerobotter og opstartsafdelinger for nykælvare. Hertil kommer et teknikrum, så tilbygningen bliver i alt ca. 640 m². Se Bilag 1 for detaljer.

Ansøgt drift: 470 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Bygning 15 (realiseres ikke)

Tidligere godkendt malkecenter på ca. 1.000 m².

Bygning 16 (fortsætter uændret)

Ny drivgang på ca. 45 m x 3,6 m = et produktionsareal på 162 m². Drivgangen er angivet som fast drænet gulv. Formodentlig med en robotskraber eller -suger. Det bliver specielle spalter med meget små åbninger, og som gøres rent efter hver malkning.

Bygning 17 (fortsætter uændret)

Ny møddingsplads på 120 m². Med mødding på op til 80 m².

Bygning 18 (fortsætter uændret)

Opsamlingsbeholder til restvand på 77 m³.

Bygning 19

1 eller 2 stk. nye fodersiloer på hver 20 ton, med en højde på 6-8 m.

Bygning 20

Evt. ny mælketank.

Bygning 21

Ny fodersilo på 20 ton, med en højde på 6-8 m.

Bygning 22 (fortsætter uændret)

Mælketank på 30.000 l.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

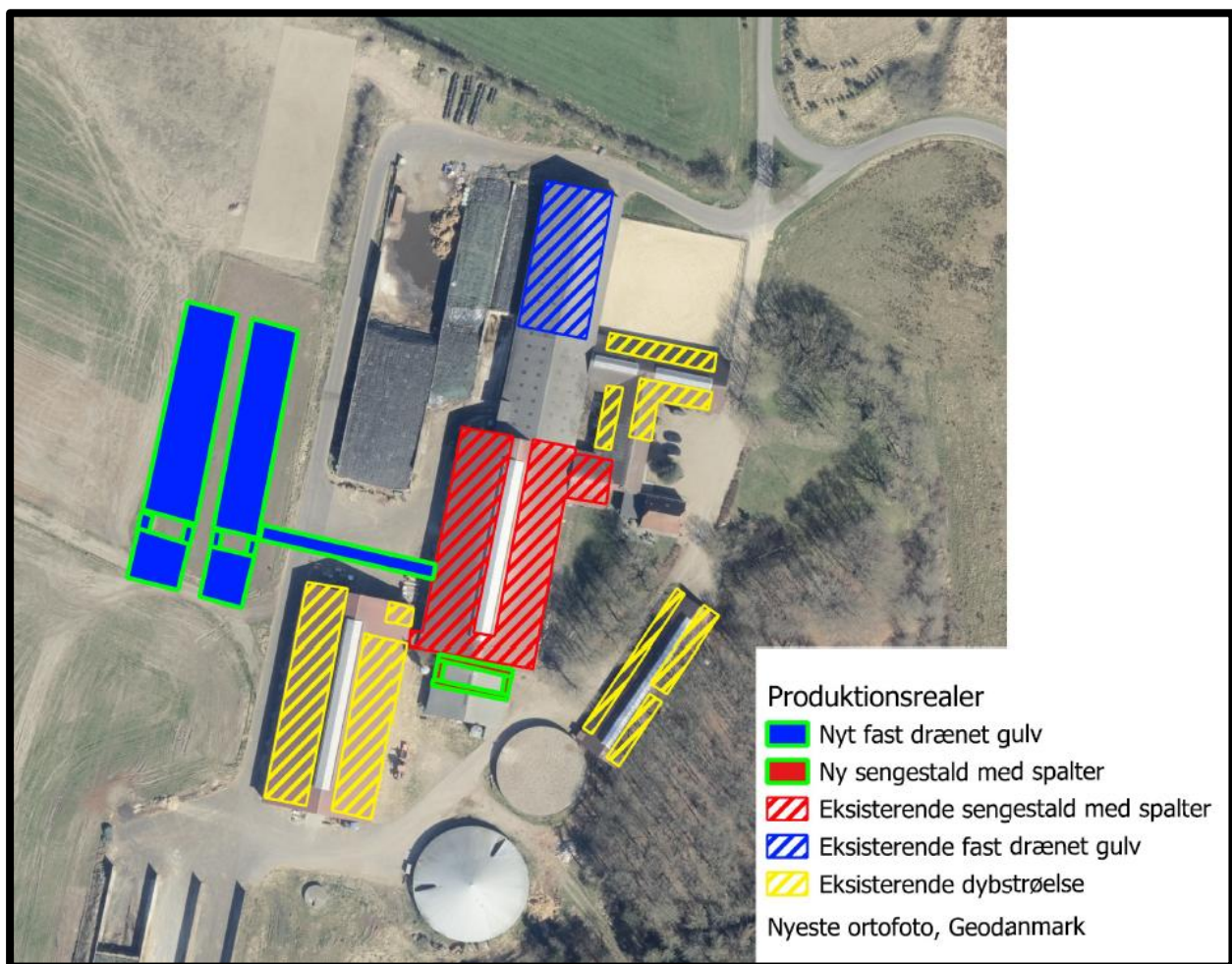
7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype, ansøgt drift	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Sengestald m. spalter (bagskyl el. ringkanal)	Alle kvæg	1.319	1.192	1.192
2	Dybstrøelse (med lang ædeplads med spalter)	Alle kvæg	1.293	1.252	1.252
3	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	628	582	582
4	Dybstrøelse	Heste m.m.		52	52
4	Dybstrøelse	Alle kvæg, heste m.m.	368	244	244
5	Dybstrøelse	Alle kvæg, heste m.m.	191	191	191
8	Sengestald m spalter (bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer			65
14	Drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg		1.335	1.335
14-1	Drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg			470
16	Drivgang Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg		162	162
I alt			3.799	5.010	5.545
7	Gyllebeholder	Flydende	759	759	759
6	Gyllebeholder	Flydende	462	462	462
17	Møddingsplads			80	80
I alt			1.221	1.301	1.301

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

Produktionsarealernes placering fremgår af Figur 3.

Figur 3. Placering af produktionsareal og areal til opbevaring af husdyrgødning (mangler opdatering)

Produktionsarealets størrelse i 8 års-driften er identisk med 8 års-driften i T1 til MGK2002.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt T1 til MGK2020.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi, samt klima

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder vand og energi, samt klima.

7.9 Affald

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder affald.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder oplag af diesel- og fyringsolie.

7.11 Husdyrgødning – produktion og opbevaring

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder husdyrgødning – produktion og opbevaring.

Der vil fortsat være disse opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning:

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 6	1988	1.800	462	Ny overdækning
Gylletank 7	2006	3.000	759	Overdækning
Gyllekanaler		1.450		
Gylletank Stilbjergvej 28	2000	950		
Gylletank Stilbjergvej 28	1985	650		
Gylletank Stilbjergvej 28	2024	3.500		
Gylletank Ortenvej 123	1996	900		
Møddingsplads			80	
I alt		12.250		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder ensilage- og foderopbevaring.

27. januar 2026 har Isbjerg Møllevej 115 anmeldt en ny ensilageplansilo i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 12. Der er endnu ikke truffet afgørelse i denne sag. Ensilageplansiloen medtages derfor som en del af dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse.

Der ønskes etableret en ny ensilageplansilo på 780 m². Hertil kommer forplads mod nord og randzone mod syd.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

For at leve op til kravene i den nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse, skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning i begge ender, hvis den nye plansilo etableres uden gavl. Randbelægningen skal alle steder have minimum tre procent fald mod afløb.

Varde Kommune stiller vilkår om, at der skal være / etableres randbelægning og afløb, som det fremgår af figur 4. Det er for at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav bliver overholdt.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Figur 4. Krav til indretning af ensilageplansiloer med afløb og randzoner.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 653 meter, samlet bebyggelse 480 meter og enkeltbolig 131 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Isbjerg Møllevej 101	0	FMK	130,5	130,5	787,9	Ja
 Ortenvej 145	1	NY	436,6	480,3	1654,3	Ja
 Varde Markjorder	0	NY	625,1	593,9	1529,5	Ja
 Varde Markjorder planlagt	1	NY	625,1	653,2	1530,9	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal være fast overdækning i form af teltdug på de to gyllebeholdere. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder støj og rystelser.

7.15 Støv

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder støv.

7.16 Skadedyr

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder skadedyr.

7.17 Døde dyr

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder døde dyr.

7.18 Lys

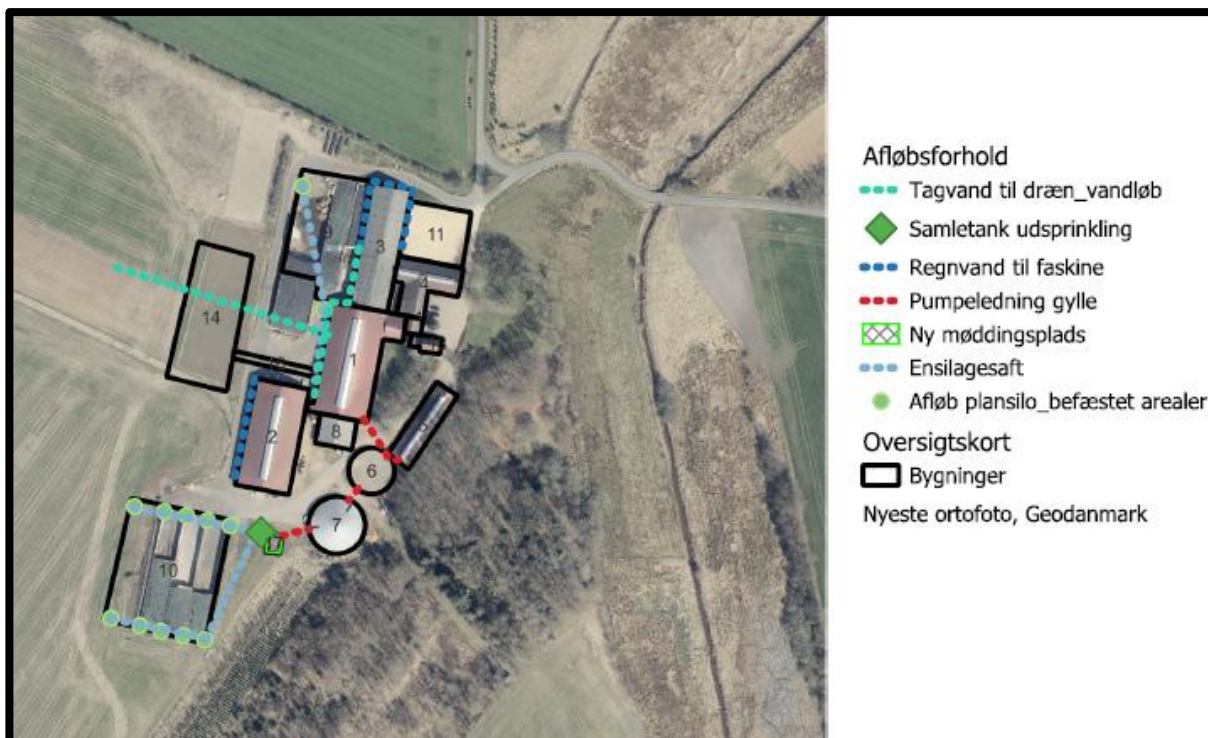
Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder lys.

7.19 Til- og frakørsel

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det til- og frakørsel.

7.20 Spildevand

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen større ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2002, når det gælder spildevand.

Figur 5. Afløbsplan

Varde Kommune vælger at stille vilkår om at

- al overfladevand fra møddingsplads skal ledes til gyllesystemet
- Der skal etableres afløb og randbelægninger i begge ender af ensilageplansioerne

Udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloer

Når det gælder opsamling, opbevaring, håndtering, og evt. udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloerne gælder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen:

- anlæg, der anvendes til opbevaring af restvand, skal være udført af bestandige materialer, og skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt
- opbevaringsanlæg for restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over
- restvand må kun tilføres afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm
- udbringning af restvand må ikke give anledning til unødige gener
- restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.
- udbringning af restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Der findes et landbrugsbyggeblad (103.09-05), som giver en anvisning på hvordan et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft og restvand kan dimensioneres for at kunne leve op til reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Beholder til restvand er på 77 m³.

Varde Kommune vælger at stille vilkår om at

- Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, det udsprinkles restvand på.
- Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller boreriger indenfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.

- Da opsamlingsbeholderen til restvand ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal der etableres en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- Overkant af opsamlingsbeholder til restvand skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.

Hvis det viser sig at udsprinkling af restvand ikke overholder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udsprinklingen helt stoppet.

Udsprinklingsanlægget er ikke helt færdigt, da sprinklerne ikke er sat op endnu. Opsamlingstanken er færdig og vandet pumpes derfra til gylletanken pt.

Tagvand

Tagvandet fra den nye tilbygning udledes på jorden.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder driftsforstyrrelser eller uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 3.950 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 4.967 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 5.461 kg NH₃-N pr. år, se tabel 4.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5187,5	273,0	5460,5
Nudrift	4693,8	273,0	4966,8
8 års-drift	3613,2	336,5	3949,8

Tabel 4. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.511 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års driften og 494 kg NH₃-N pr. år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

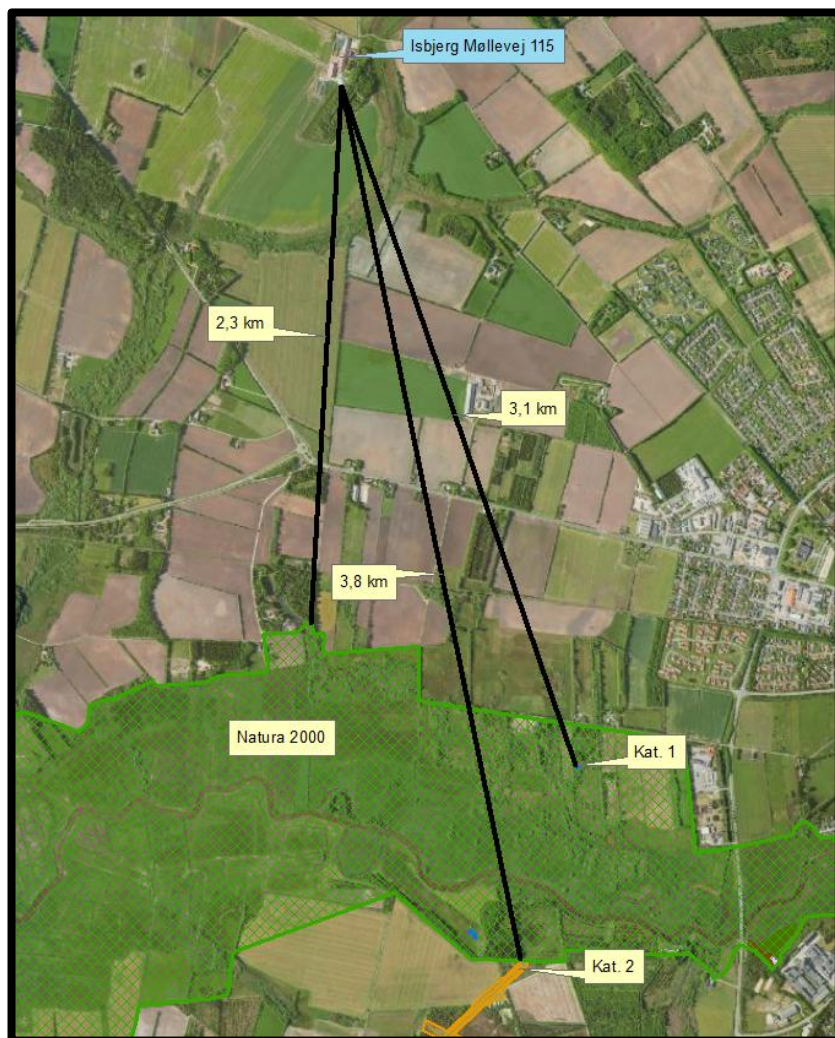
- Begge gyllebeholdere (bygning 6 og 7) overdækkes med teltoverdækning
- I bygning 3, 14 og 14-1 er gulvsystemet fast drænet gulv med skraber og ajle afløb

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1098 af 21. august 2023) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 2,3 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 78: *Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde*, se figur 6.

Figur 6. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområder

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 6.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype: 3130 *Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 6.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,8 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 6.

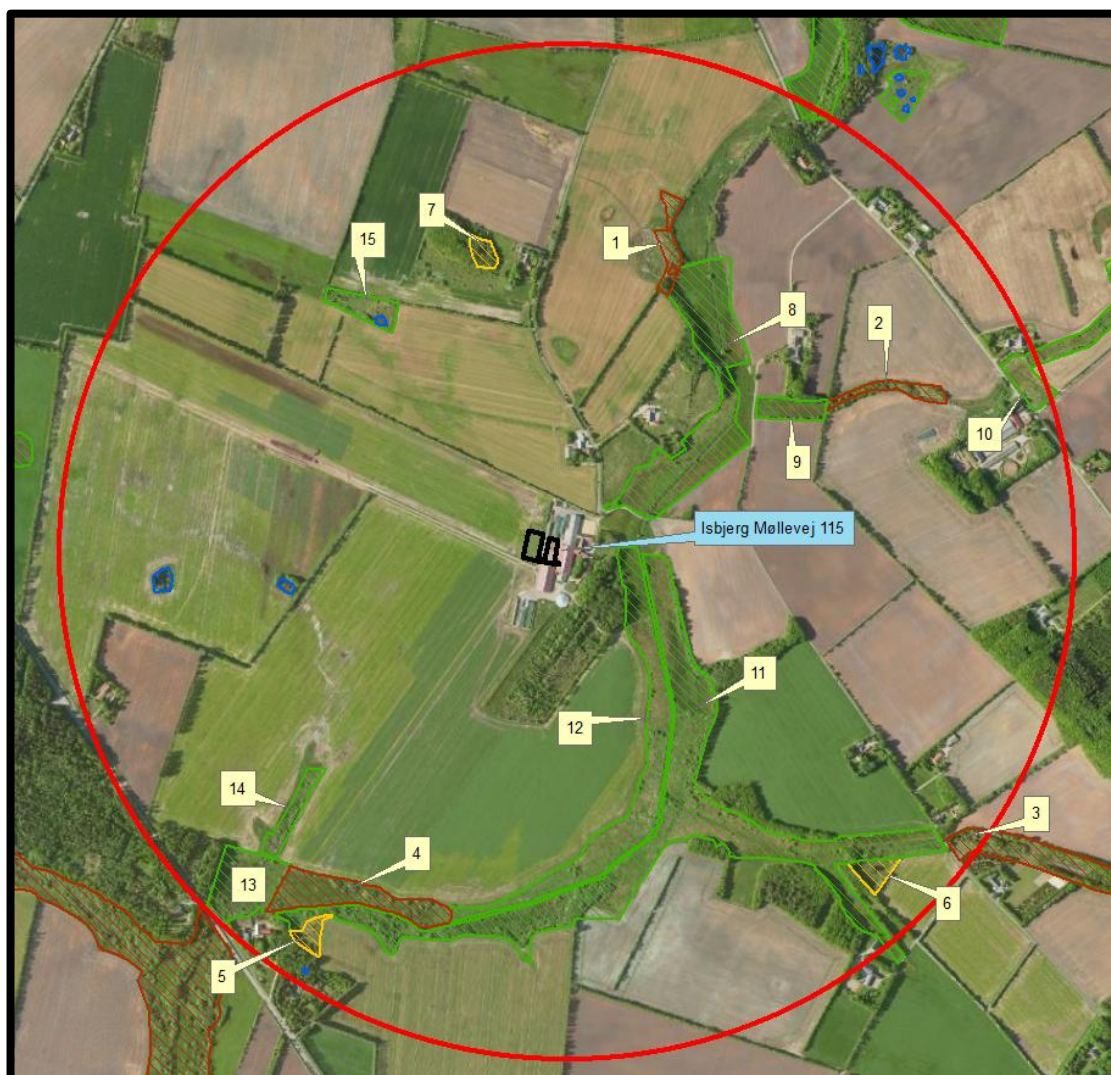
Det drejer sig om et §3-beskyttet overdrev.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til både nudriften og 8 årsdriften, se tabel 6.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 7 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Mose	Nej
2	Mose	Ja
3	Mose	Ja
4	Mose	Ja
5	Overdrev	Nej
6	Overdrev	Ja
7	Overdrev	Nej
8	Eng	Ja
9	Eng	Ja
10	Eng	Nej
11	Eng	Ja
12	Eng	Ja
13	Eng	Ja
14	Eng	Delvist
15	Eng	Nej

Tabel 5. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 moser og 3 overdrev, se figur 7 og tabel 5.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

De nærmeste kategori 3-natur er en mose (1), beliggende 520 m nord for anlægget, en mose (2) beliggende 570 m nordøst for anlægget, og et overdrev (7) beliggende 560 m nord for anlægget, se figur 7.

Den beregnede merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 4 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 8 enge, se figur 7.

De nærmeste enge en eng mod nordøst (8) og en eng mod øst (12). Merdepositionen på engene er beregnet til henholdsvis + 1,7 og + 1,5 kg NH₃-N/ha/år.

Varde Kommune har besigtiget engene, og har ud fra besigtigelsen vurderet følgende:

Varde Kommune har som aftalt set nærmere på de to delområder af engene øst for driftsbygningerne på adressen Isbjerg Møllevej.

Engen nord for vejen er højstaude/rør-sump. Der er registreret rørgræs, mosebunke, eng-rapgræs, eng-rørhvene, draphavre, almindelig star, lysesiv, butbladet skræppe, almindelig syre, sump-kællingetand, stor nælde, almindelig mjødurt, angelik, kærtidsel, hyldebladet baldrian, kær-dueurt, kirtlet dueurt, lådden dueurt, kær-snerre og skov-hanekro.

Den eneste art, som kan karakteriseres som kvælstoffølsom er almindelig star (Ellenberg N-værdi: 2), som stedvis på engen dominerer enkelte kvadratmeter. Men arten er dog vidt udbredt i Danmark, og kan også findes på mere næringsrige eng-lokaliteter (Habitat-type R35: moist or wet mesotrophic to eutrophic hay meadow), hvor den er en af karakterarterne for naturtypen (se <https://floraveg.eu/en/habitat/species/R35>). Så almindelig star kan findes i et spænd fra meget næringsfattige arealer til mere næringsrige.

Eftersom der ikke findes andre kvælstoffølsomme arter på engen, og de øvrige arter alle sammen er karakteristiske for næringsrige græsenge langs vandløb, vurderes der, at der ikke skal stilles vilkår om en begrænsning med en maksimal merdeposition lavere end 2,0 kg N/ha/år.

Engen syd for vejen er en mosebunkeeng domineret af græsser. Udover mosebunke er der registreret knæbøjet rævehale, fløjlsgræs, krybhvene, almindelig rapgræs, almindelig rajgræs, kamgræs, eng-rævehale, rørgræs, eng-rørhvene, kær-padderok, musevikke, sump-kællingetand, kruset skræppe, lysesiv, knopsiv, angelik, gederams, lav ranunkel og gul kløver.

Ingen af disse arter er kvælstoffølsomme, hvorfor en merdeposition på op til 2,0 kg N/ha/år ikke vil medføre en tilstandsændring i engen. Der skal derfor heller ikke stilles krav om en maksimal merdeposition for denne engs vedkommende.

Der er også vægtet, at baggrundsdepositionen er 12,4 kg N/ha/år (gennemsnit 2022-2024). Med en totaldeposition fra bedriften på henholdsvis 10,8 og 13,2 kg N/ha/år vil depositionen fortsat være omkring de 25 kg N/ha/år, og som er indenfor tålegrensen for naturtypen natureng.

Varde Kommunes beregninger over ammoniakdepositionen i *husdyrgodkendelse.dk* på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder fremgår af tabel 6, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur-type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	Hede	2.300	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Mose	3.100	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Overdrev	3.800	L	S	0,0	0,0	0,0
1	Mose	520	L	S	0,3	0,1	1,1
2	Mose	570	L	S	0,2	0,1	1,0
7	Overdrev	560	L	S	0,3	0,1	0,7
8	Eng	50	L	Bn	1,7	0,7	10,8
12	Eng	60	L	Bn	1,5	0,8	13,2

Tabel 6. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder Bilag IV arter.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Ansøgere om miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

EU-kommissionen har i 2017 vedtaget bindende BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin (IE-brug).

Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet: Ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 7.

Antal m ² og staldsystem/lager	BAT-krav (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret BAT- krav Kg NH ₃ -N/m ²	Total kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 1(eksisterende stald) 1.192 m ² sengestald m. spalter	1,16		1.383
Bygning 2 (eksisterende stald) 1.252 m ² dybstrøelse	0,84		1.052
Bygning 3 (eksisterende stald) 582 m ² drænet gulv med ajlefløb	0,89		518
Bygning 4 (eksisterende stald) 52 m ² dybstrøelse – heste	0,84		44
Bygning 4 (eksisterende stald) 244 m ² dybstrøelse	0,84		205
Bygning 5 (eksisterende stald) 191 m ² dybstrøelse	0,84		160
Bygning 8 (ny stald) 65 m ² spalter	0,89		58
Bygning 14 (eksisterende stald) 1.335 m ² drænet gulv med ajlefløb	0,89		1.188
Bygning 14-1 (ny stald) 470 m ² drænet gulv med ajlefløb	0,89		418
Bygning 16 (eksisterende gangareal) 162 m ² drænet gulv med ajlefløb	0,89		144
759 m ² gyllebeholder	0,2		152
462 m ² gyllebeholder	0,2		92
80 m ² møddingsplads	0,36		29
Total BAT-Krav for husdyrbruget			5.443
Husdyrbrugets beregnede ammoniakemission			5.460
BAT-kravet er overholdt med			-18

Tabel 7. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 5.443 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 5.460 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 18 kg NH₃-N større end det beregnede BAT-krav.

Afvigelsen på 18 kg skyldes, at der etableres robotter på stedet, hvor der nu er malkekarrussel. Der etableres spalter i området, og det vil ikke være muligt / forsvarligt at etablere robotskrabere på disse arealer, når dyrene færdes der hele tiden.

I T1 til MGK2020 blev det beregnet, at den totale ammoniakemission var 92 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-krav. Der er således en opsparet mængde at tære på.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- etablere overdækning på begge gyllebeholdere (bygning 6 og 7)
- der er staldsystemet fast drænet gulv med skraber i ny kostald (bygning 3, 14 og 14-1).

Se figur 2 for placering af bygninger.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder egenkontrol.

9 Alternative muligheder

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i T1 til MGK2020, når det gælder alternative muligheder.

10 Befolkning og menneskers sundhed

Dette tillæg til miljøgodkendelse medfører ingen væsentlige ændringer, i forhold til det, som står beskrevet i MGK2020 og T1 til MGK2020, når det gælder befolkning og menneskers sundhed.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 653 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 10. - 25. august 2026.

I forbindelse med nabohøringen har Varde Kommune ikke modtaget nogen bemærkninger.

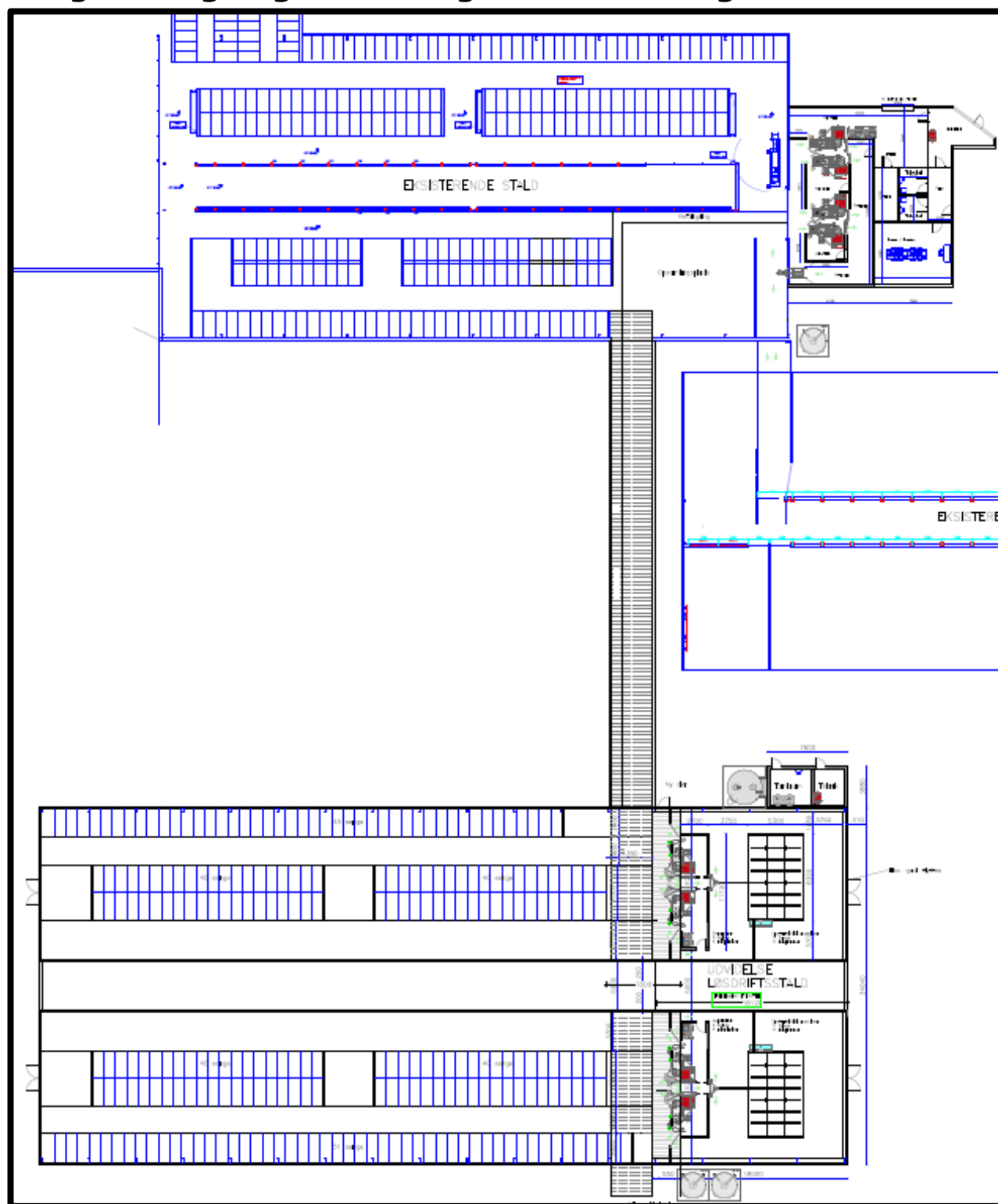
12 Samlet vurdering

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Tegninger af ansøgte staldændringer

Bilag 2 – Færdigmeldingsskema

Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	Forbeholdt kommunen <i>Ejendomsnummer: 573-</i> <i>Anlægsnummer i BBR:</i> <i>Godkendt i sag-nr.:</i> <i>Sagsbehandlers initialer:</i>
Oplysninger til BBR-registrering NÅR DU HAR FÆRDIGGJORT ETABLERING AF GYLLEBEHOLDER / ENSILAGEPLADS / MØDDINGSPLADS / KALVEPLADS / VASKEPLADS M.M. HAR VI BRUG FOR FØLGENDE OPLYSNINGER FOR AT FÅ ANLÆGGET REGISTRERET I BBR. (Én blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer:	
Postnummer og by:	
Hvad omhandler oplysningerne: (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret: (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata:	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering: (sæt kryds) (Skitse som bilag)	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift: Med min underskrift bekræfter jeg, at byggeriet er etableret i henhold til gældende lovgivning.	
Navn:	Telefonnummer:
Evt. e-mail:	Dato:
Underskrift:	

Skemaet sendes til: teknik@varde.dk.